

آمادگی‌های وب-وب حرفه‌ای پاس‌وی‌پی

اشاره

این مقاله به توصیف شاخص اس‌وی‌پی ۱، مقیاس‌های مورد استفاده در آن و طبقه‌بندی لایه‌های آن براساس نواحی شغلی پرداخته است.

مقدمه

انت (O, net) ابزاری برای ارزیابی مشاغل و هدایت کاربران به مشاغل مناسب بر اساس میزان آمادگی آن‌هاست. ساختار شاخص‌های ارزیابی در انت این امکان را برای کاربران فراهم می‌کند که بتوانند خود را متناسب با مشاغل آماده نمایند. یکی از شاخص‌های مورد استفاده در انت، که می‌تواند به تنهایی به‌عنوان عامل مؤثر در طبقه‌بندی مشاغل مورد استفاده قرار گیرد، شاخص اس‌وی‌پی یا آمادگی‌های ویژه حرفه‌ای است. این شاخص میزان دانش و مهارت مورد نیاز مشاغل را تعیین می‌کند و دورنمایی از سطوح مشاغل را برای کاربران فراهم می‌سازد. به عبارت دیگر، کاربران می‌توانند متناسب با موقعیت فعلی و آینده شغلی خود آماده شوند.

سطح دانش و مهارت مورد نیاز برای یک حرفه به‌وسیله تجربه‌ها و آموزش‌های ویژه مورد نیاز حرفه مشخص می‌شود. رتبه‌بندی آمادگی‌های ویژه حرفه‌ای در فرهنگ عناوین شغلی (Dot) ۲ می‌تواند ملاکی برای اندازه‌گیری سطوح مورد نیاز تجربه و آموزش‌های ویژه برای یک حرفه محسوب شود. تعریفی که از سوی دپارتمان کار ایالات متحده برای اس‌وی‌پی داده شده عبارت است از:

«مقدار زمان مورد نیاز برای یک کارگر معمولی جهت فراگیری فنون، کسب اطلاعات و ایجاد امکانات لازم برای یک عملکرد متوسط که در یک موقعیت شغلی خاص بدان نیازمند است».

در مقایسه با سایر شاخص‌های اندازه‌گیری موجود در فرهنگ عناوین شغلی، معیار اس‌وی‌پی از دو مزیت مهم برخوردار است:

۱. اس‌وی‌پی می‌تواند سطح آموزش‌های ویژه مورد نیاز برای کسب یک حرفه و همچنین آموزش‌های ویژه‌ای را که شخص باید در آینده کسب نماید تعیین کند. آیا می‌توان نتیجه گرفت که فرد با دنبال کردن و گذراندن آموزش‌های ویژه به مشاغل جدیدتری دست خواهد یافت.

۲. استفاده از این معیار موقعیت‌های اشتغال در حرفه‌های پیچیده را نیز فراهم می‌کند. اگر چه ارتباط قابل توجهی بین توانایی ادراک و سطح آموزش افراد وجود دارد اما شاخص‌های دیگری مانند انگیزه برای آموختن و یادگیری موفق وجود دارد. به عبارت دیگر، ممکن است فرد از توانایی درک و فهم بالا برای دریافت آموزش برخوردار نباشد ولی برای کسب آمادگی‌های ویژه مورد نیاز برای اشتغال در یک حرفه و بروز دادن آن انگیزه داشته باشد.

برای اندازه‌گیری مهارت‌ها در واحدهای حرفه ۳ مقیاس‌های متفاوتی در انت ۴ وجود دارد. این مقیاس‌ها براساس ترکیب متغیرهای موجود در

کلیدواژه‌ها:

حرفه، شاخص اس‌وی‌پی، مهارت، نواحی شغلی

**اس‌وی‌پی می‌تواند
سطح آموزش‌های
ویژه مورد نیاز
برای کسب یک
حرفه و همچنین
آموزش‌های ویژه‌ای
را که شخص باید
در آینده کسب
نماید تعیین کند**

فرهنگ عناوین شغلی هستند.

در هر واحد برای محاسبه سطوح عمومی حرفه‌ها شش مقیاس تعریف شده است. کلیه اطلاعات مربوط به این مقیاس‌ها از فرهنگ عناوین شغلی استخراج شده است و عبارت‌اند از:

- مقیاس ۱: آمادگی ویژه حرفه + استدلال - داده
- مقیاس ۲: آمادگی ویژه حرفه - مردم
- مقیاس ۳: آمادگی ویژه حرفه
- مقیاس ۴: آمادگی ویژه حرفه - داده
- مقیاس ۵: آمادگی ویژه حرفه + استدلال
- مقیاس ۶: مقیاس ۱ - مقیاس ۲ = استدلال - داده‌ها + مردم

متغیرهایی که در این مقیاس تعریف شده‌اند عبارت‌اند از: استدلال، داده و مردم. برای درک بهتر مقیاس‌ها لازم است هر یک از متغیرهای مذکور روشن گردد.

استدلال

استدلال دوگونه است: استدلال سطح بالا و استدلال سطح پایین. استدلال بالا مختص مشاغلی است که نیازمند سطح بالایی از استدلال علمی یا انتزاعی هستند. در مقابل، استدلال سطح پایین منعکس‌کننده آن دسته از مشاغلی است که نیازمند پیروی از دستورالعمل‌های رایج‌اند. به‌طور مثال، در مقیاس شماره ۵، علاوه بر آمادگی‌های ویژه یک حرفه، استدلال نیز باید به‌کار گرفته شود.

داده

این متغیر منسوب به عملکرد افرادی است که از اطلاعات و دانش و ادراک برخوردارند. بنابراین داده و استدلال با یکدیگر هم‌پوشانی دارند. اما آن‌ها در تشخیص بین مشاغل کاملاً متفاوت عمل می‌کنند. به این معنی که مشاغلی با سطح پایین داده‌ها (مانند ترکیب یا هماهنگی)، نسبت به مشاغلی که از سطح بالاتر داده برخوردارند (مانند کپی کردن یا مقایسه کردن) پیچیده‌تر هستند.

در مقیاس شماره ۱، آمادگی‌های ویژه حرفه با استدلال و داده ترکیب شده است و نشان‌دهنده مقیاس بالا و سطح بالای استدلال و داده‌هاست. در صورتی که مقیاس در شماره ۴ فقط با داده‌ها ترکیب شده است (به علامت‌های منها و بعلاوه توجه شود). در هر حال مقیاس‌های شماره ۱ و ۴ به مشاغل عمومی اختصاص دارند که در برگیرنده جنبه‌های

فنی یک حرفه و شغل هستند.

مردم

این متغیر تاحدودی سلسله مراتبی است. میزان پایین این متغیر به حرفه‌هایی اشاره می‌کند که با فعالیت‌های بین‌فردی بیشترین میزان پیچیدگی را دارند، مانند مشاوره و مذاکره. برعکس میزان بالای این متغیر مربوط به فعالیت‌های بین‌فردی است که کمترین میزان پیچیدگی را دارند، مانند کمک و ارائه خدمت به دیگران و پیروی از دستورالعمل‌ها. مقیاس شماره ۲ ترکیبی از مردم و مقیاسی برای مشاغلی است که نشان‌دهنده جنبه‌های «بین‌فردی» حرفه‌هاست.

ارتباط بین مقیاس‌ها و آمادگی‌های ویژه حرفه‌ای؛ مقیاس‌های شماره ۱ تا ۵ همگی براساس یک جمع و تفریق ساده بین اجزا و متغیرها عمل می‌کنند. علامت تفریق نشان‌دهنده سطح پایین و پیچیدگی بیشتر است. از طرف دیگر، چنانچه حرفه‌ای دارای میزان برابری از جنبه «بین‌فردی» و «فناوری» باشد، بدون توجه به سطح، هر یک از آن‌ها در وسط قرار می‌گیرند، مانند مقیاس شماره ۶. مقیاس شماره ۶ فاقد متغیر مقیاس است. یک سوی آن مشاغلی است که بیشتر به جنبه بین‌فردی توجه می‌کند و سوی دیگرش مشاغلی با فناوری بیشتر است. مقیاس شماره ۶ را می‌توان یک مقیاس فنی منهای مقیاس درون‌فردی به حساب آورد.

به‌طور کلی اهمیت مهارت‌های درون‌فردی و فنی را در طیف گسترده‌ای از مشاغل نمی‌توان انکار کرد. مقیاس‌های فنی بیشتر شامل مشاغل فنی هستند و مقیاس‌هایی مانند مقیاس شماره ۶ به‌صورت یک طیف، هم مشاغل درون‌فردی مانند فیلسوف، مشاور، سیاستمدار و روان‌شناس، و هم مشاغل فنی را دربرمی‌گیرد.

چند نکته مهم

۱. اس‌وی‌پی روشی ساده و قابل اندازه‌گیری است و می‌تواند از هر دو، مشاغل و افراد به‌دست آید. مقیاس‌ها برای افراد و مشاغل یکسان است. متغیر مردم می‌تواند به آسانی اهداف واقعی را برای حرفه و شغل تعیین کند و اینکه یک حرفه خاص با توجه به زمان اختصاص یافته جهت آموزش‌های لازم مربوط به آن با سایر حرفه‌ها متفاوت است. علاوه بر این، متغیرهای مردم، استدلال و داده‌ها ملاکی برای اندازه‌گیری ویژگی‌های شغلی و

استفاده از
اس‌وی‌پی یکی
از مناسب‌ترین
روش‌ها برای نشان
دادن ابعاد دانش
و مهارت‌های مورد
نیاز مشاغل است

این شاخص از بین تمامی شاخص‌ها در فرهنگ عناوین شغلی مناسب‌ترین ابزار برای طبقه‌بندی حرفه‌ها و حیطه‌های شغلی معقول و قابل فهم تشخیص داده شده است

- * پی‌نوشت‌ها
1. Specific Vocational Preparation (SVP)
 2. Dictionary of Occupational Titles
 3. Unite of Occupation
 4. O*NET

* منابع
Frederick Oswald, John Campbell, and Rod McCloy; "Stratifying Occupational Units by Specific Vocational Preparation (SVP)", National Center for O*NET Development, Raleigh, North Carolina 1999

طیف گسترده‌ای از موقعیت‌های نظارتی و مدیریتی در این گروه‌اند.

۳. لایه سوم با میانگین اس‌وی‌پی، ۵/۵ الی ۶/۹. تعداد ۲۹۸ واحد حرفه در این لایه قرار می‌گیرد. شامل مشاغلی است که آموزش خاص آن‌ها از یک تا دو سال به طول می‌انجامد. بسیاری از انواع تکنسین‌ها، اپراتورهای ماشین‌آلات در این گروه قرار دارند.

۴. لایه چهارم با میانگین اس‌وی‌پی، ۳/۵ الی ۵/۴، تعداد ۲۶۹ واحد حرفه در این لایه هستند. مشاغلی که آموزش آن‌ها بیش از سه ماه به طول می‌انجامد (نه بیشتر از یک سال)، در این گروه قرار می‌گیرند. بسیاری از مشاغل خدماتی مانند کشیش‌ها و اپراتورها در این گروه هستند.

۵. آخرین لایه با میانگین اس‌وی‌پی، ۱ الی ۳/۴، تعداد ۱۵۰ واحد حرفه را در برمی‌گیرد. این لایه کمترین سطح آمادگی از نظر آموزش است و شامل مشاغلی است که تا سه ماه آموزش نیاز دارند. تعداد بسیار زیادی از مشاغل خدماتی نه چندان پیچیده مانند حمل‌مواد و عرضه‌کنندگان ماشین‌آلات و تجهیزات در این گروه قرار می‌گیرند.

جمع‌بندی

براساس مطالب فوق می‌توان گفت استفاده از اس‌وی‌پی یکی از مناسب‌ترین روش‌ها برای نشان دادن ابعاد دانش و مهارت‌های مورد نیاز مشاغل است. این شاخص از بین تمامی شاخص‌ها در فرهنگ عناوین شغلی مناسب‌ترین ابزار برای طبقه‌بندی حرفه‌ها و حیطه‌های شغلی معقول و قابل فهم تشخیص داده شده است. همچنین استفاده از مجموع مقیاس‌های اس‌وی‌پی طبقه‌بندی واحدهای حرفه را در پنج لایه تسهیل نمود. براساس مطالعات انجام شده در مورد طبقه‌بندی واحدهای حرفه در لایه‌های اس‌وی‌پی مشخص گردید که حدود ۹۷ درصد واحدهای حرفه به‌طور منطقی طبقه‌بندی شده و تنها ۳ درصد از آن‌ها در طبقه مناسب قرار نگرفته بودند.

بنابراین در مجموع اس‌وی‌پی دارای ویژگی‌های اساسی برای طبقه‌بندی مشاغل تشخیص داده شده و نتایج به‌دست آمده نشان داده است: اشتیاق طبقه‌بندی با یک سیستم تا حد امکان ساده (برای افزایش ارتباط با کار) و تمایل به استفاده از مقیاس‌هایی که برای شاخص مردم و مشاغل به یک اندازه کاربردی هستند همواره وجود دارد.

حرفه‌ای به حساب می‌آیند.

۲. سطح عمومی حرفه، روشی برای گروه‌بندی واحدهای حرفه، قبل از تجزیه و تحلیل جزئیات و شباهت‌های موجود بین علائق، ارزش‌های کاری و توانایی‌های فردی و حرفه‌ای است.

برخلاف اس‌وی‌پی بهتر است جنبه‌های فنی و بین‌فردی مشاغل به صورت چندبعدی ارائه گردد، مانند متغیرهای ارزش کاری، علاقه و استعداد، که این‌گونه هستند. متغیرهای داده‌ها، مردم و استدلال احتمالاً نمی‌توانند از نظر فنی و بین‌فردی ملاک‌های کافی و مناسبی برای اهداف انت باشند.

۳. مجموع کارایی و توانایی هر یک از مقیاس‌ها (به جز مقیاس شماره ۶) برای تمایز مشاغل با آنچه برای اس‌وی‌پی در نظر گرفته می‌شود تفاوت زیادی ندارد. سهولت ارتباط منطق، طبقه‌بندی انتخاب شده یک معیار و شاخص کلیدی محسوب می‌شود. اس‌وی‌پی، مناسب‌ترین ابزار انتخاب شده است و با استفاده از آن فرایند مرتبط ساختن افراد به مشاغل امکان‌پذیر می‌گردد. در آینده با گسترش انت سایر متغیرهای ارتباطی نیز کشف خواهد شد.

محاسبه میزان اس‌وی‌پی برای هر واحد حرفه

برای محاسبه دو نکته مورد نیاز است: اول باید برای هر واحد حرفه یک اس‌وی‌پی در نظر گرفته شود. دوم توزیع کامل ارزش‌های اس‌وی‌پی است. واحدهای حرفه باید به بخش‌های کوچک‌تر تقسیم شوند و در قالب سطح عمومی ملزومات آموختن و فراگیری قابل توضیح است. توزیع مقادیر اس‌وی‌پی در پنج لایه معرفی شده است:

۱. در لایه اول تعداد ۱۹۳ واحد حرفه با میانگین اس‌وی‌پی، ۷/۵ الی ۹ است. این لایه بالاترین سطح آمادگی است و شامل مشاغلی است که نیازمند بیش از چهار سال آموزش و تعلیم خاص برای کسب حداقل سطح میانگین عملکرد مناسب شغلی است. این مشاغل بیشتر به رشته‌های مهندسی، علمی و مناصب سطح بالای حرفه‌ای مانند مدیران و کارکنان علمی و حرفه‌ای اختصاص دارد، همچنین مشاغلی که نیازمند سطح بالایی از مهارت‌های فنی (خلبانی، نوازندگی) هستند.

۲. لایه دوم با میانگین اس‌وی‌پی، ۷ الی ۷/۴، تعداد ۲۱۹ واحد حرفه را شامل می‌شود. در این لایه مشاغلی که نیازمند دو سال آموزش است قرار می‌گیرد. بسیاری از مشاغل فنی و حرفه‌ای و همچنین